

з найперспективніших шляхів розвитку читацької компетентності учнів початкової школи.

Список використаних джерел

1. Гаркавенко Л. Музика – джерело емоцій та почуттів. *Мистецтво та освіта*. 2003. № 4. С. 26-28
2. Дорошенко Т.В. Воспитание эмоциональной культуры младших школьников средствами интегрированного изучения предметов языково-литературного цикла и музыки. *Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка* (за ред. П.Ю. Саух). 2005. № 21. 228 с.
3. Звіт про результати першого циклу загальнодержавного моніторингового дослідження якості початкової освіти «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи закладів загальної середньої освіти» 2018 р. Ч. III. Читання / Український центр оцінювання якості освіти. Київ, 2019. 252 с.
4. Моніторинг НУШ. Результати та рекомендації. Перший етап, період 2019–2020 рр. : проект / Моніторинг впровадження реформи «Нова українська школа». ГО «Центр підтримки освітніх реформ» URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/2021/Monitorynh/Monitorynh_vprovadzheniya_reformy_NUSH_rezultaty_ta_rekomendatsiyi_26_02.pdf (дата звернення: 26.02.2021). 45 с.

НОВАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЯ: ЕТИМОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

І. Г. Яловега

кандидат технічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Харків

Підготовка майбутніх фахівців до інноваційної діяльності є на сьогодні одним з найважливіших завдань освіти. Умови стрімкого розвитку технологій не залишають часу на роздуми, кожна сучасна людина має бути завжди відкритою до нововведень, розвивати творче мислення, вміти оцінювати, впроваджувати та поширювати новації в своїй професійній діяльності. Підтримка інноваційної діяльності на державному рівні затверджена Урядом у 2019 році в «Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» [7]. У даному документі чітко визначені головні проблеми інноваційної системи України, серед яких, на жаль, і низький рівень зацікавленості закладів вищої освіти у впровадженні інноваційної діяльності, і недостатня обізнаність науковців [7]. В стратегії зазначено, що завданнями Міністерства освіти і науки України є підвищення інноваційної культури громадян, забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері інноваційної діяльності [7].

Визначення основних термінів інноватики ще й досі викликає багато сперечань серед науковців. В україномовних джерелах прийнято вживати терміни «новація», «нововведення» та «інновація», але часто спостерігається

суттєва розбіжність у їх використанні, особливо у різних галузях [8]. Окрім цього слід зауважити, що в англomовних наукових джерелах зовсім інший підхід до терміносистеми інноватики – терміни, відповідні до українських «новація» та «нововведення», не використовуються, обмежуються лише єдиним – «інновація», що часто приводить до громіздкого та неоднозначного визначення відповідного поняття. Точне визначення понять «новація», «нововведення» та «інновація», їх відмінностей у смисловому навантаженні є вкрай важливою та актуальною задачею інноватики.

Питання визначення головних понять інноватики досліджуються багатьма вченими з різних галузей наук – економіки, філософії, культурології, філології, педагогіки та інших [1, 2, 4, 5]. Міждисциплінарну проблему точного формулювання означень досліджують з різних сторін, одна з яких це етимологія походження відповідних слів. Особливу цікавість представляє пара «новація» і «інновація», які за етимологічними та тлумачними словниками часто подаються синонімами, наслідком чого стає плутанина при використанні цих двох слів у якості термінів [3]. «Новація» (від лат. «novationem», називний «novation»), що означає створення чогось нового, оновлення, іменник від форми дієслова минулого часу «novare» – створити нове, оновити, освіжити, від прикметника «novus» – новий) та «інновація» (від лат. «inventionem», називний «invention», іменник від форми дієслова минулого часу «invenire» зі значенням винайти, наштотхнутися на, відкрити, виявити, знайти при залученні префіксу «in-» до дієслова «venire» – прийти) запозичені із західноєвропейських мов і є паронімами, вони мають спільне походження лише з єдиною відмінністю – залучення латинської приставки «in-» [3]. І саме смислове навантаження латинської приставки «in-» (або «il-», «im-», «ig-» в залежності від наступної букви в слові) надає пояснення відмінності між «новацією» та «інновацією»: в слові «innovation» вона має значення дії, направленої всередину чого-небудь, або знаходження в чому-небудь [6]. Сміслова відмінність між «новацією» та «інновацією» добре роз'яснюється на подібних парах слів, наприклад, «flamma – **in**flammatio» (укр. «полум'я – запалення»), «pulsus – **im**pulsus» (укр. «пульс (поштовх) – імпульс (спонукання)» – в кожній з них первинне слово означає якусь можливу дію, а слово, складене із додаванням приставки «in-» або «im-», означає ту ж саму дію, але прикладену до якого-небудь об'єкту [6, 8]. За аналогією смислової відмінності між «новацією» та «інновацією» (обидва є віддієслівними іменниками), може бути визначена наступним чином: якщо розуміти «новацію» як деяку потенціальну дію – можливе оновлення якогось об'єкту, то «інновація» – це дія направлена на якийсь об'єкт, тобто оновлення вже певного об'єкту, отже слово «інновація» має використовуватись з об'єктом впливу, наприклад, інновація в освіті [8].

Етимологічний аналіз слів, які наразі використовуються у якості термінів інноватики, є лише першим кроком у вирішенні питання точного формулювання означень відповідних понять, але без нього неможливе повне розуміння їх смислового навантаження. Підготовка майбутніх фахівців до інноваційної діяльності та підвищення інноваційної культури громадян вимагає побудови чіткої терміносистеми інноватики і формування загального для різних

галузей понятійного апарату, бо робота в сфері інновацій потребує обов'язкове вміння виокремлювати поняття та категорії.

Список використаних джерел

1. Barnett H. *Innovation: The Basis of Cultural Change*. New York, 1963. 462 p.
2. Berkun S. *The Myths of Innovation*. Publ. by O'Reilly Media, 2010. 248 p.
3. *Етимологічний словник української мови: У 7 т. / За ред.: О. С. Мельничук*. К.: Наукова думка, 1983.
4. Мертон Р. *Социальная теория и социальная структура*. АСТ, 2006. 868 с.
5. Огурцов А., Платонов В. *Образы образования. Западная философия образования. XX век*. СПб.: РХГИ, 2004. 520 с.
6. Петрученко О. *Латинско-русский словарь*. Москва, 1914. 810 с.
7. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> (Дата звернення 12.04.2021).
8. Яловега І. Г., Зуб С. С. Новація, нововведення, інновація – семантика базових понять інноватики. *Фізико-математична освіта*. 2021. Випуск 2(28). С. 89-98.

СЕКЦІЯ 3 Виховні практики у просторі сучасної освіти: парадигмальні зрушення та практичний досвід

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Є.О. Андрющенко

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків

Н.К. Рудічева

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та професійної
освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків

На сучасному етапі розвитку українського суспільства пріоритетним напрямом в національній системі освіти є особистісний розвиток, який пов'язаний із розкриттям творчого потенціалу і розвитком творчих здібностей. Творчий розвиток учнів початкових класів, актуалізація закладених у них природою здібностей і задатків сприяють умінню самоорганізовуватися, виявляти творчу активність, ініціативність, оригінальність у різнобічній діяльності. Саме на цьому наголошено у Концепції Нової української школи. Творчість дітей